

25/68

MALARSTWO * RYSUNEK

JAN Tarasin

*Związek Polskich
Artystów Plastyków
Centralne Biuro
Wystaw Artystycznych*

Listopad 1968

JAN MALARSTWO
RYSUNEK
TARASIN

Warszawa • Zachęta • plac Małachowskiego 3

JAN TARASIN *Warszawa*

Ur. 11.IX.1926 w Kaliszu

Studia: Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie, dyplom 1951

Twórczość w zakresie malarstwa i grafiki

Podróże artystyczne: Włochy 1956; Chiny, Wietnam 1962; Francja 1965

Członek Grupy Krakowskiej, bierze udział w jej wystawach

Wystawy:

- 1948/49 I Wystawa Sztuki Nowoczesnej, Kraków
- 1951/52 II Ogólnopolska Wystawa Plastyki, Warszawa
- 1952 III Ogólnopolska Wystawa Plastyki, Warszawa — wyróżnienie
VIII Ogólnopolska Wystawa Plastyki, Radom
- 1953 I Ogólnopolska Wystawa Plakatu, Warszawa — III nagroda
X Lat Ludowego Wojska Polskiego w Plastyce, Warszawa — wyróżnienie
Wystawa Karykatury Polskiej, Warszawa
- 1954 IV Ogólnopolska Wystawa Plastyki, Warszawa — III nagroda
- 1955 Wystawa Młodej Plastyki, Warszawa Arsenal — nagroda
Międzynarodowa Wystawa Sztuki Młodych, Warszawa
Wystawa Sztuki Polskiej, Mińsk, Kijów
Wystawa Polskiej Grafiki, Kopenhaga
- 1956 I Ogólnopolska Wystawa Grafiki Artystycznej i Rysunku, Warszawa
Wystawa Sztuki Polskiej, Chiny; następnie New Delhi, Kalkuta, Madras, Bombaj
Wystawa Młodej Plastyki Polskiej, Berlin, Lipsk
Wystawa Grafiki Polskiej, Kanada

- 1957 Wystawa indywidualna, Warszawa, Salon Wystawowy Nowej Kultury
II Wystawa Sztuki Nowoczesnej, Warszawa
Wystawa Młodej Plastyki, Sopot — wyróżnienie
XIII Ogólnopolska Wystawa Plastyki, Radom
- 1958 Wystawa indywidualna, Nowa Huta, KMPiK
Wystawa Młodego Malarstwa i Rzeźby, Sopot — nagroda
Festiwal Sztuki Krakowa, Kraków
Wystawa Plastyków Krakowskich, Oslo, Bergen, Narvik, Stavanger, Tonsberg
VII Światowy Festiwal Młodzieży i Studentów, Wiedeń
Wystawa Polskiej Grafiki, Berno
Wystawa Współczesnej Grafiki Polskiej, Reykjavik
- 1958/59 Wystawa Współczesnej Sztuki Polskiej, Kair, Aleksandria, Damaszek, Bagdad
Wystawa Prac Polskich Malarzy i Rzeźbiarzy, Wuppertal-Barmen, Duisburg, Soest, Monachium, Bonn, Karlsruhe, Frankfurt, Essen, Brema, Hanower, Düsseldorf
- 1959 Ogólnopolska Wystawa Młodej Plastyki, Sopot
III Wystawa Sztuki Nowoczesnej, Warszawa
II Ogólnopolska Wystawa Grafiki Artystycznej i Rysunku, Warszawa — wyróżnienie
Wystawa „Od Młodej Polski do Naszych Dni”, Warszawa
II Salon Marcowy, Zakopane
Wystawa Plastyki Nadodrzańskiej, Warszawa
XV Ogólnopolska Wystawa Plastyki, Radom
III Exposition Internationale de Gravure, Lublana
I Biennale de Paris, Paryż
Pięćdziesiąt Lat Malarstwa Polskiego, Genua
- 1959/63 Polski Ruch Rewolucyjny w Sztuce, wystawa objazdowa po Polsce oraz Berlin, Pekin (1961), Hanoi, Ulan Bator, Bukareszt, Sofia, Praga, Bratysława (1962—1963)
- 1960 Wystawa indywidualna, Warszawa, Krzywe Koło
I Biennale Grafiki, Kraków — nagroda
Polski Plakat Polityczny, Szczecin
XVI Ogólnopolska Wystawa Plastyki, Radom
Wystawa Młodego Malarstwa, Wiedeń
Wystawa Grafiki Polskiej, Pekin, Phenian, Ulan Bator
- 1961 Grafika Artystyczna i Rysunek w XV-lecie PRL, Warszawa
Malarstwo w XV-lecie PRL, Warszawa
IV Exposition Internationale de Gravure, Lublana
II Biennale de Paris, Paryż
Polska Grafika Współczesna, Rzym
- 1962 Wystawa indywidualna, Giessenburg, Pinkegalerij
Wystawa indywidualna, Paryż, Galerie Lambert
- IIIth International Biennial Exhibition of Prints, Tokio
- 1963 Wystawa indywidualna, Rotterdam
V Exposition Internationale de Gravure, Lublana
- 1963/65 Objazdowa Wystawa Grafiki Polskiej, USA
- 1964 Wystawa indywidualna, Tarnów BWA
II Festiwal Polskiego Malarstwa Współczesnego, Szczecin — nagroda PMRN
III Międzynarodowa Wystawa Młodych Plastyków, Tokio — nagroda
Wystawa Współczesnego Malarstwa Krakowskiego, Bratysława
- 1964/65 Profile IV — Polnische Kunst Heute, Bochum, Kassel
- 1965 Wystawa Plakatu WAG (15-lecie), Warszawa
Spotkania Krakowskie, Kraków
20 lat PRL w Twórczości Plastycznej, Warszawa — nagroda Ministra Kultury i Sztuki
VIII Bienal de São Paulo, São Paulo
V Biennale di San Marino, San Marino — nagroda w dziale polskim
Wystawa 28 Grafików Polskich, Rotterdam, Arnhem, Haarlem

- Wystawa Prac Współczesnych Polskich Malarzy, Grafików i Rzeźbiarzy, Saint Laurent du Pont
- Wystawa 37 Współczesnych Polskich Artystów, Tel-Awiv
- Wystawa Współczesnej Grafiki Krakowskiej, Praga
- Współczesna Sztuka Polska, Uppsala
- Polska Sztuka 1965, Kolonia
- 1965/67 Wystawa 17 Malarzy Polskich, Nowy Jork — następnie objazdowa po USA
- Wystawa Sztuki Polskiej, Buenos Aires, Montevideo, Meksyk, Hawana
- Współczesne Malarstwo Polskie, Moskwa, Bukareszt, Berlin, Sofia, Praga, Belgrad
- 1965/68 Objazdowa Wystawa Grafiki Polskiej, USA
- 1966 Wystawa indywidualna, Uppsala, Konstsalongen Kavaletten
- Festiwal Sztuk Pięknych, Warszawa — złoty medal w dziale malarstwa
- 3 Festiwal Polskiego Malarstwa Współczesnego, Szczecin
- Exposition de l'Association Internationale des Arts Plastiques, Tokio
- Wystawa Współczesnego Malarstwa Polskiego, Filadelfia
- Wystawa 100 Malarzy Polskich, Sztokholm
- Polska Sztuka Współczesna — Malarstwo, Rzeźba, Grafika, Lubeka
- 1967 Wystawa Współczesnego Malarstwa Polskiego ze zbiorów Muzeum w Bydgoszczy, Nancy
- Wystawa Współczesnej Sztuki Polskiej — Malarstwo, Tkanina, Plakat, La Chaux de Fonds
- 1968 9 Współczesnych Malarzy Polskich — wystawa objazdowa po Polsce
- Wystawa Współczesnej Sztuki Polskiej, Teheran

Prace w zbiorach Muzeów Narodowych w Warszawie i Krakowie, Muzeum Pomorskiego w Gdańsku, Muzeum w Lublinie, Muzeum im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, Boymans Museum w Rotterdamie, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Tokio, Biblioteki Kongresu w Waszyngtonie oraz w zbiorach prywatnych w kraju i za granicą.

Tarasin jest artystą skromnym; niełatwo skłonić go do przygotowania indywidualnej wystawy. Poprzednia warszawska ekspozycja jego prac odbyła się w 1960 roku. Wystąpił wówczas z koncepcją malarską będącą rozprawą z przedmiotem rzeczywistym. Zainteresowania Tarasina dotyczyły „przedmiotu bezinteresownego”. Obrazy grupował w trzech cyklach: „Drobiazgi”, „Przedmioty” i „Brzeg”. Wspominam o tych odległych czasach, gdyż obecna wystawa jest dalszym ciągiem dawniejszych poszukiwań, oczywiście wzbogaconych o nowe odkrycia, bardziej różnorodna, bardziej dojrzała. Odnajdujemy nawet te same tytuły: „Przedmioty”, „Brzeg”, czy też bliskie im w nastroju obrazy „Plaża” i „Ekran”. „Przedmioty bezinteresowne”, a więc obdarzone całkowitą niemal autonomią, były dla Tarasina głównie porywającą przygodą malarską. Dzisiejsze, częściowo ograniczające ową abstrakcyjną „bezinteresowność”, przekształciły się stopniowo w „Przedmioty policzone” lub też „Przedmioty aktywne”. Nie jest to ewolucja czysto werbalna, wynikająca z chęci znalezienia bardziej atrakcyjnych tytułów. W najnowszych pracach znajdujemy uzasadnienie dla takich właśnie określeń. Z biegiem czasu „przedmioty” stały się istotnie bardziej dynamiczne, wydobyte z tła przy pomocy mięsistej faktury zyskały dodatkowy ładunek emocjonalny, nowe znaczenie treściowe. Jeśli dawniej kolekcjonował Tarasin formy, to dziś — malując „Schody Jakuba” czy „Antykwariat” — gromadzi także wspomnienia.

Przed dziesięciu laty napisał Tarasin traktat „O przedmiotach”. Zawarł w nim swe credo artystyczne. Od tego momentu konsekwentnie realizuje wyłożony tam program.

Wszystkie rozważania teoretyczne artysty dotyczące ogólnej sytuacji w plastyce współczesnej wytrzymały próbę czasu z wyjątkiem jednego zdania: „Przedmioty degradowane z racji niedoskonałości pełnionych przez nie funkcji, pozbawione całego splendoru, którym cieszyły się przez pokolenia, usuwane z pola widzenia — zostaną w znacznej mierze opanowane”. Nie liczył się z możliwością odwrotnego procesu: powtórnego opanowywania sztuki przez przedmioty. Nie mógł przewidzieć narodzin pop-artu, a więc kierunku który nie tylko zahamował proces degradacji przedmiotu, lecz nawet przyczynił się do jego apoteozy. Ale właśnie dlatego że pop-art spotęgował presję przedmiotu na człowieka, że dzięki ponownemu odkryciu secesji przedmioty wędrują zwycięsko ze strychu do muzeów i wnętrz mieszkalnych, że znów heroizowane są przez malarstwo i grafikę — konieczne jest malarstwo Tarasina. Jego dzisiejsze „przedmioty” są dokładnie właśnie takie, o jakich sam niegdyś marzył: „Dają one świadectwo nowemu faktowi który zaistniał dzięki artyście. Dostarczają bezinteresownych wzruszeń, pobudzają wyobraźnię”.

Aleksander Wojciechowski

SPIS PRAC

Oleje

1. Przedmioty, 1960, 50×75
2. Przedmioty, 1961, 100×80
3. Ekran, 1962, 75×110
wł. Muzeum Narodowe w Krakowie
4. Brzeg, 1963, 19×150
5. Przedmioty, 1963, 75×100
6. Przedmioty, 1964, 80×99
wł. Muzeum Narodowe w Krakowie
7. Zbrojownia, 1965, 200×140
wł. Muzeum Sztuki w Łodzi
8. Brzeg, 1965, 100×140
wł. Muzeum Sztuki w Łodzi
9. Przedmioty, 1965, 80×100
10. Przedmioty I, 1965, 135×100
wł. Muzeum Narodowe w Krakowie
11. Złoty Brzeg, 1965, 80×60
12. Deszcz, 1965, 80×60
13. Antykwariat, 1965, 120×100
14. Brzeg I, 1965, 140×100
15. Brzeg II, 1965, 100×70
16. Przedmioty policzone, 1968, 140×100
17. Przedmioty policzone I, 1968, 100×70
18. Antykwariat, 1968, 140×100
19. Antykwariat I, 1968, 80×60
20. Antykwariat II, 1968, 100×70
21. Schody Jakuba, 1968, 140×100
22. Schody Jakuba I, 1968, 100×70
23. Deszcz, 1968, 140×100
24. Przedmioty, 1968, 70×90
25. Przedmioty czerwone, 1968, 70×100
26. Biały ekran, 1968, 70×100
27. Brzeg podzielony, 1968, 100×70
28. Plaża, 1968, 60×80
29. Plaża I, 1968, 80×60

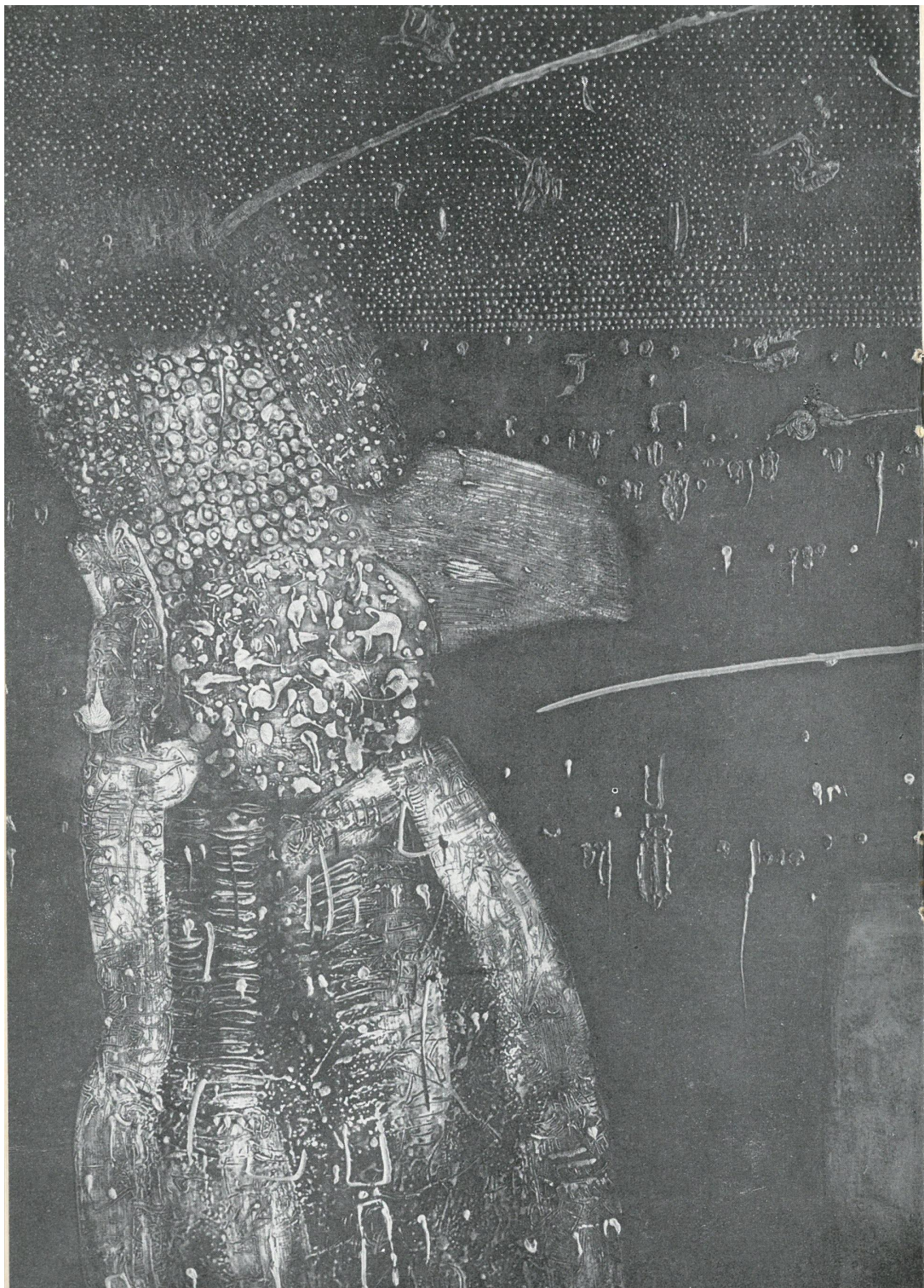
Akwarele, 1968

- 30. Przedmioty, 47×76
- 31. Antykwariat, 52×78
- 32. Przedmioty policzone, 71×50
- 33. Przedmioty policzone I, 71×52
- 34. Antykwariat I, 52×76
- 35. Brzeg, 53×39
- 36. Przedmioty I, 53×39
- 37. Przedmioty II, 53×39
- 38. Przedmioty III, 53×39
- 39. Przedmioty IV, 39×53

Rysunki tuszem, 1968

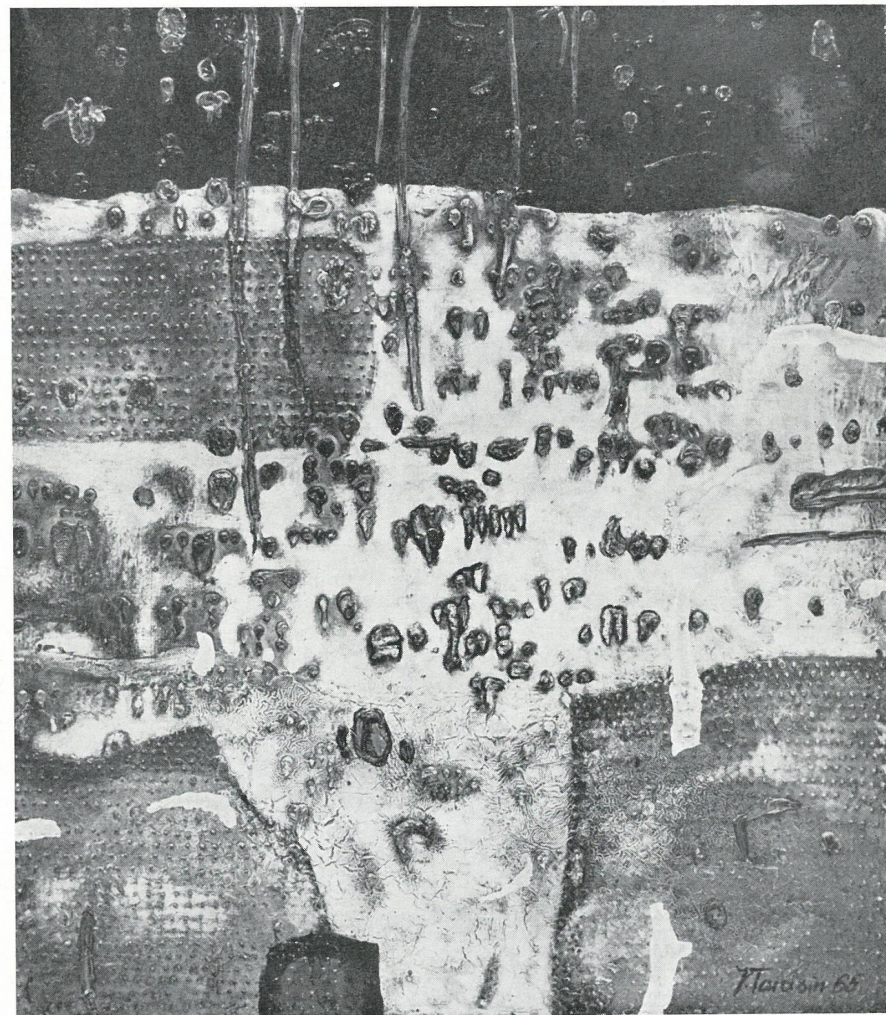
- 40. Deszcz, 70×50
- 41. Deszcz I, 50×70
- 42. Deszcz II, 100×70
- 43. Przedmioty, 52×72
- 44. Przedmioty I, 70×50
- 45. Przedmioty II, 50×70
- 46. Przedmioty aktywne, 75×102
- 47. Przedmioty aktywne I, 75×102
- 48. Przedmioty aktywne II, 75×102
- 49. Przedmioty aktywne III, 50×63
- 50. Przedmioty aktywne IV, 50×70
- 51. Przedmioty aktywne V, 77×52
- 52. Przedmioty aktywne VI, 70×50
- 53. Brzeg, 55×47
- 54. Brzeg I, 50×70
- 55. Mały Rocznik Statystyczny, 70×50
- 56. Antykwariat, 77×52

ilustracje

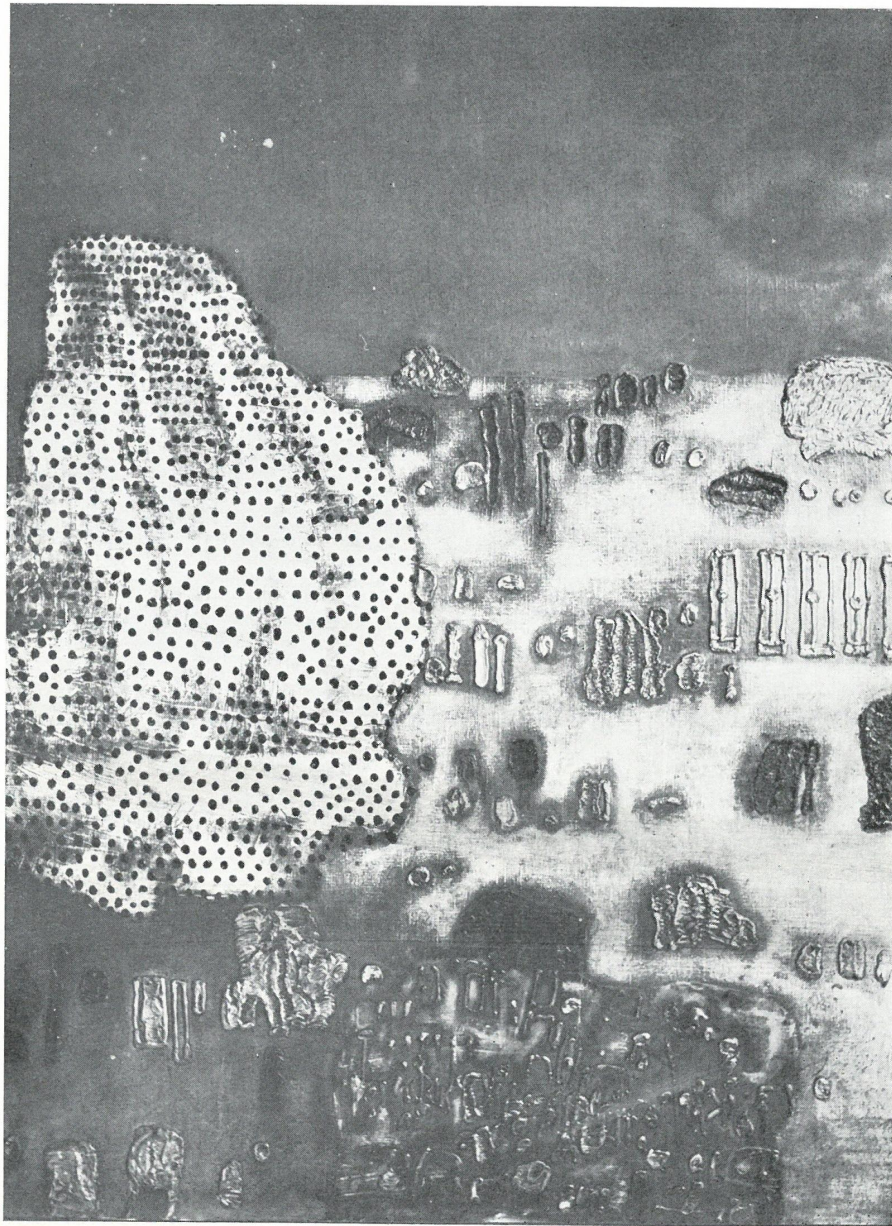

Zbrojownia

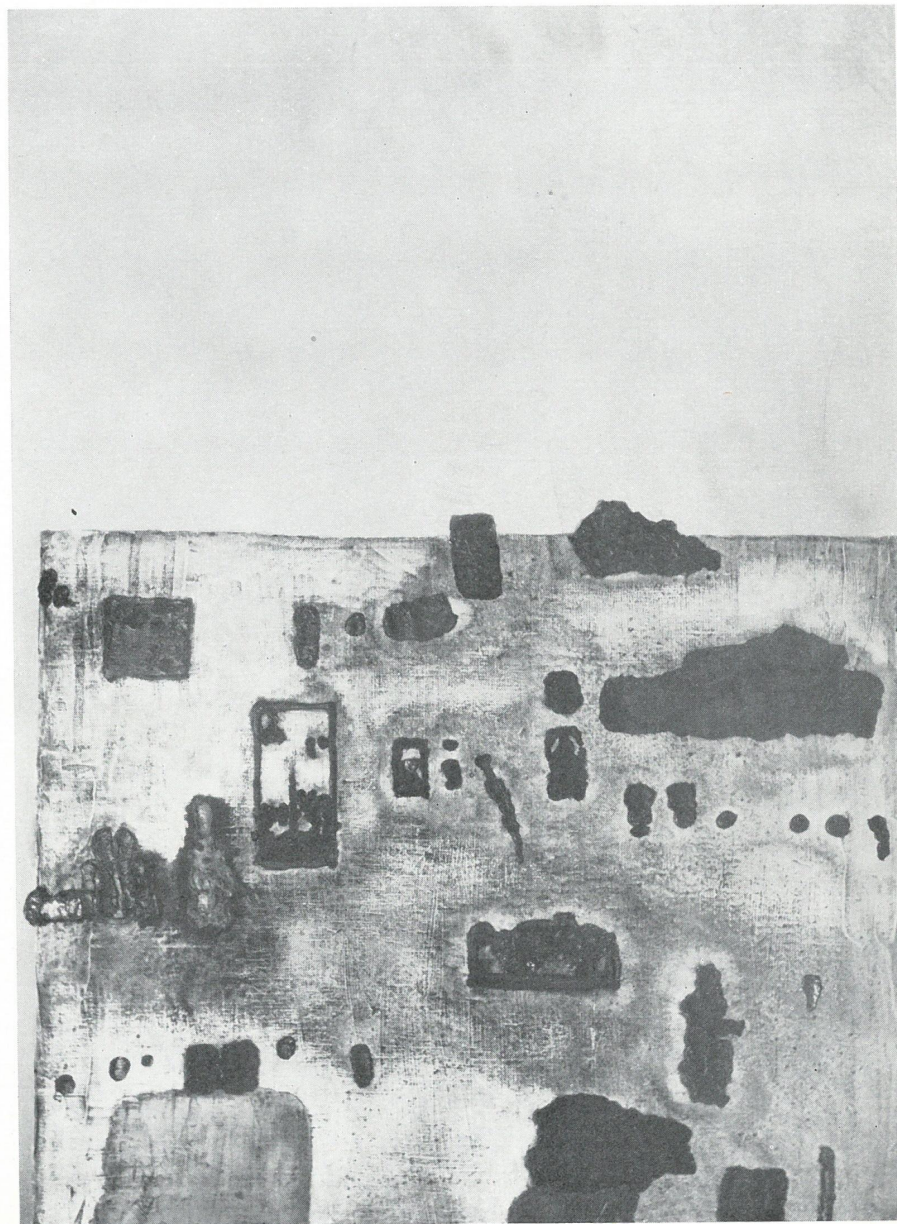
Deszcz

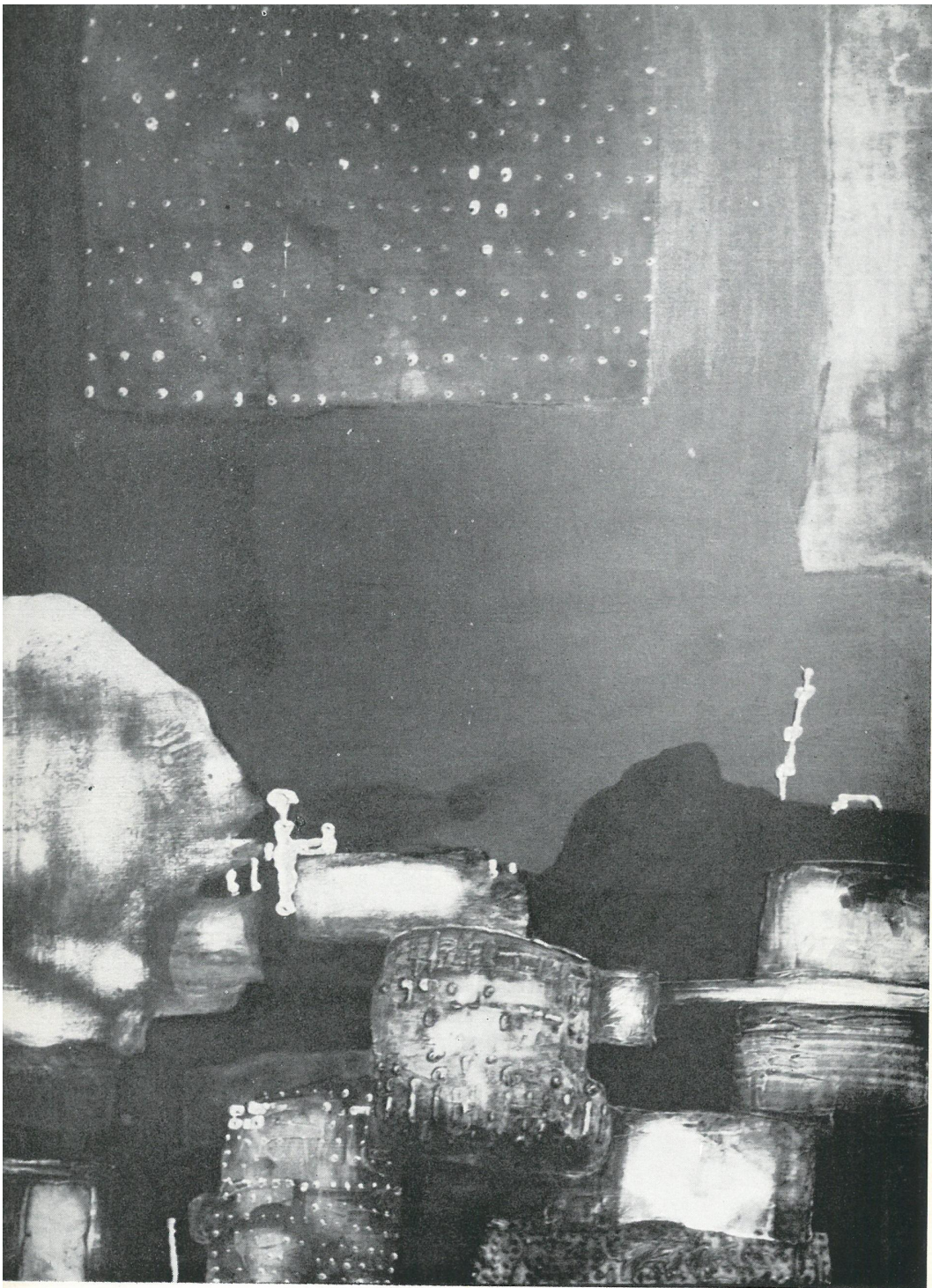

Przedmioty policzone

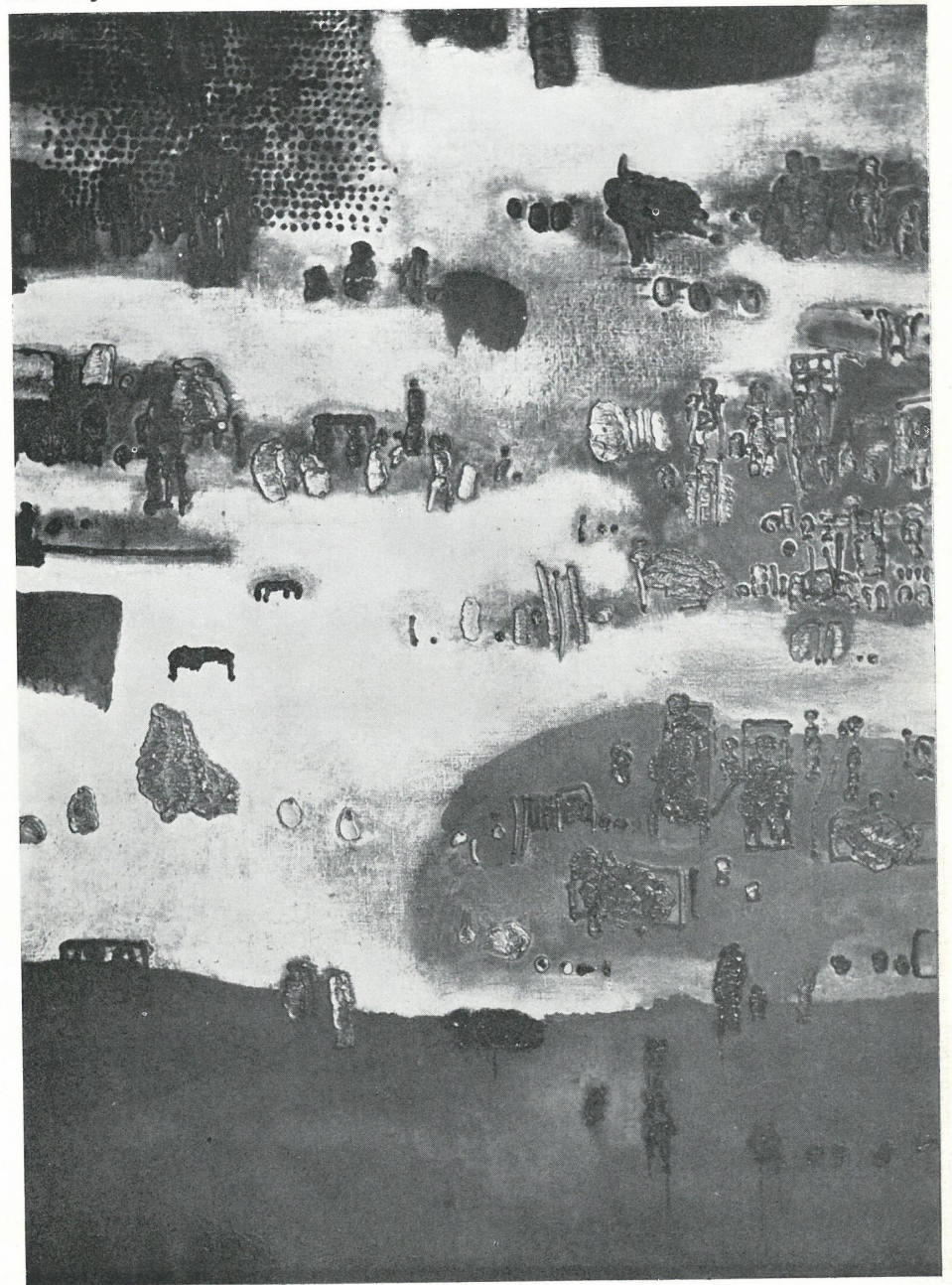
Przedmioty policzone I

Antykwarjat II

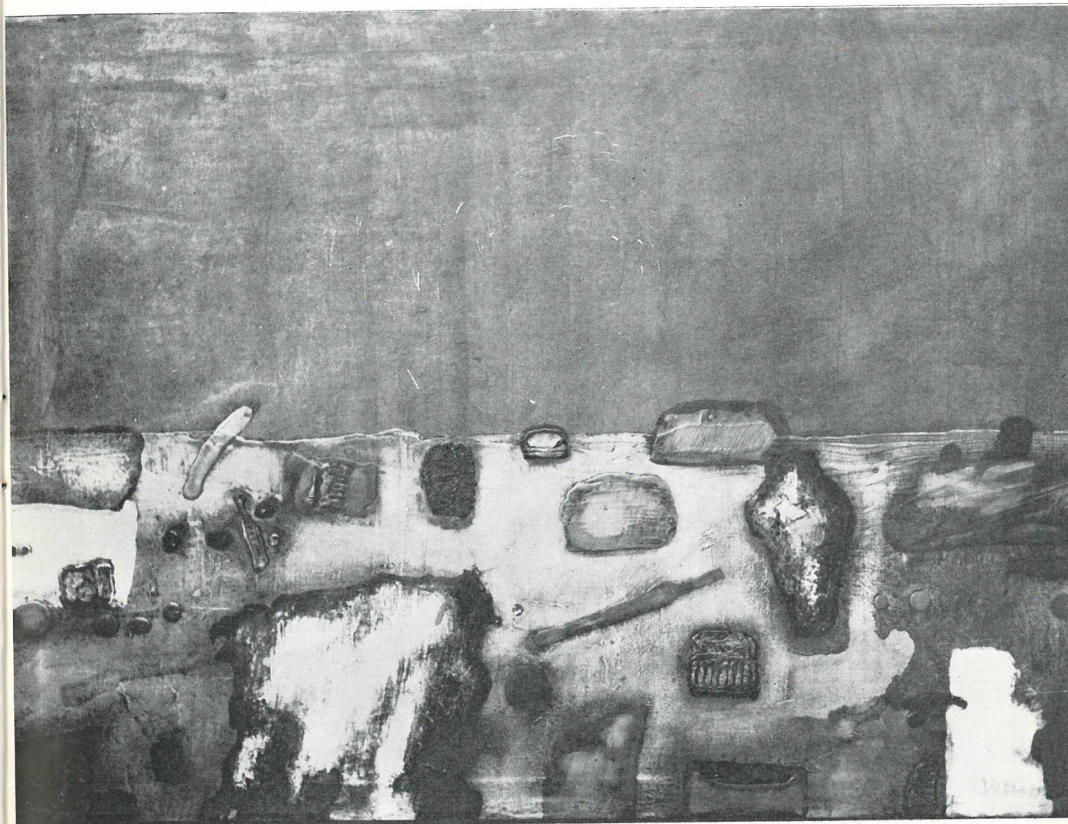
Schody Jakuba

Schody Jakuba I

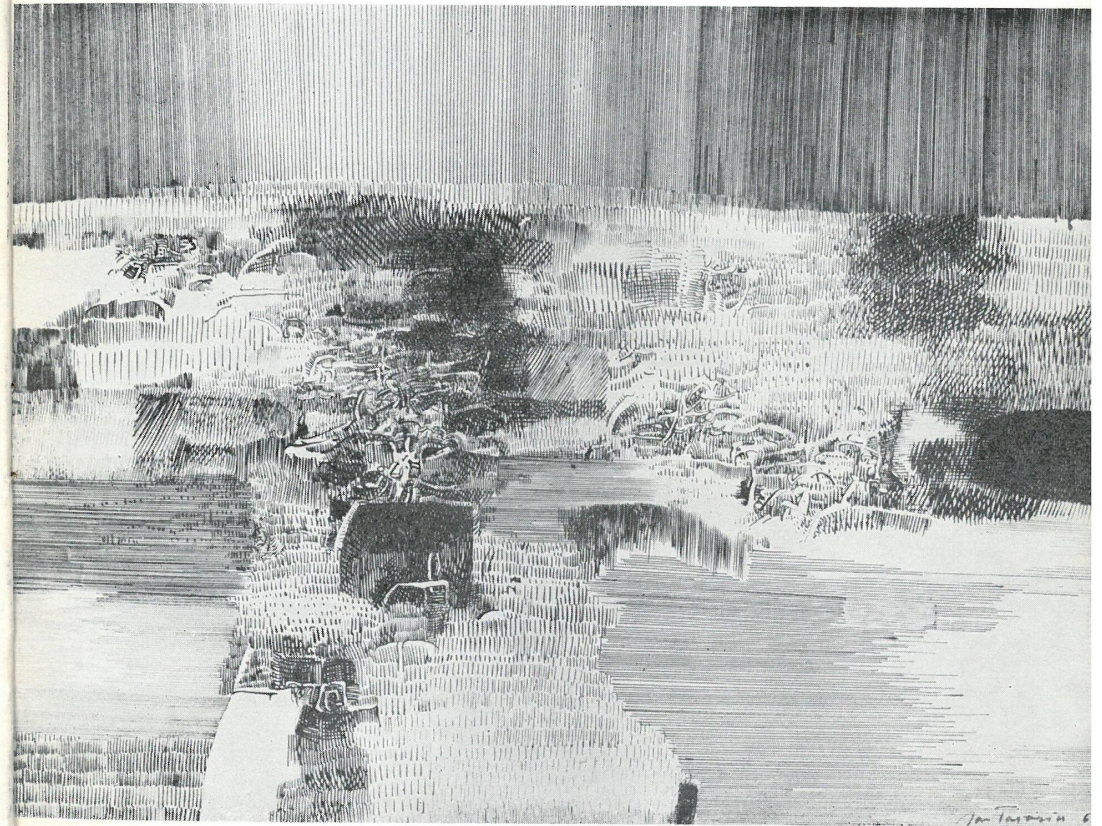

Przedmioty czerwone

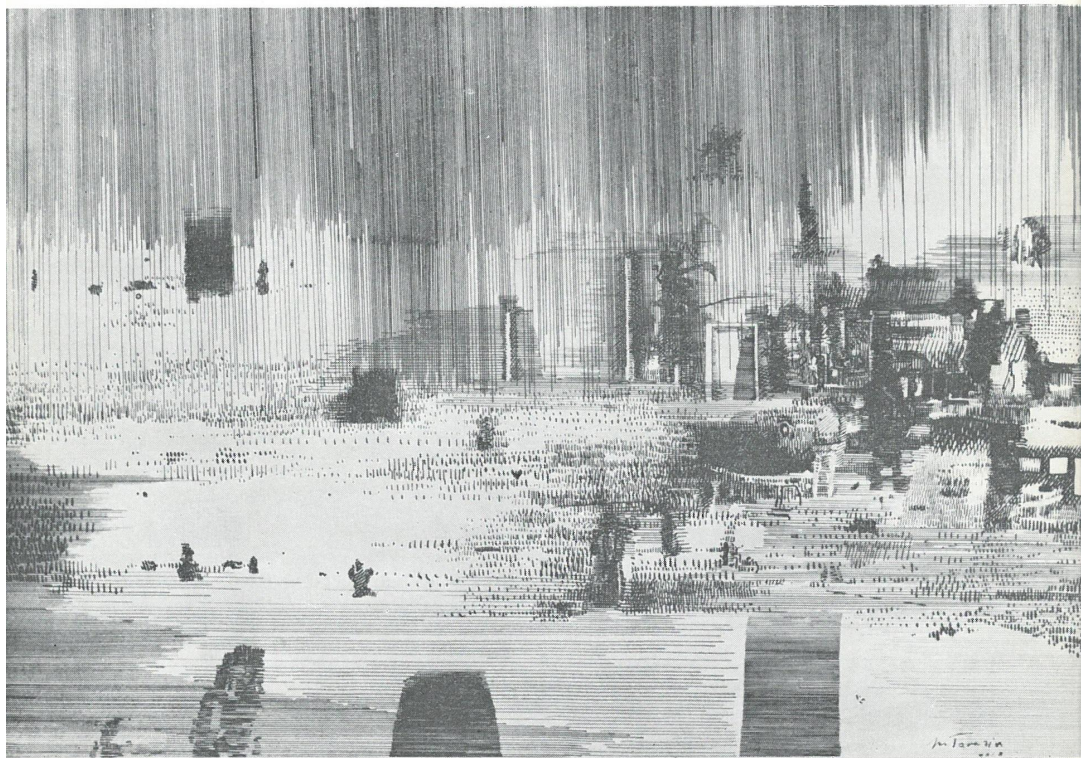

Brzeg

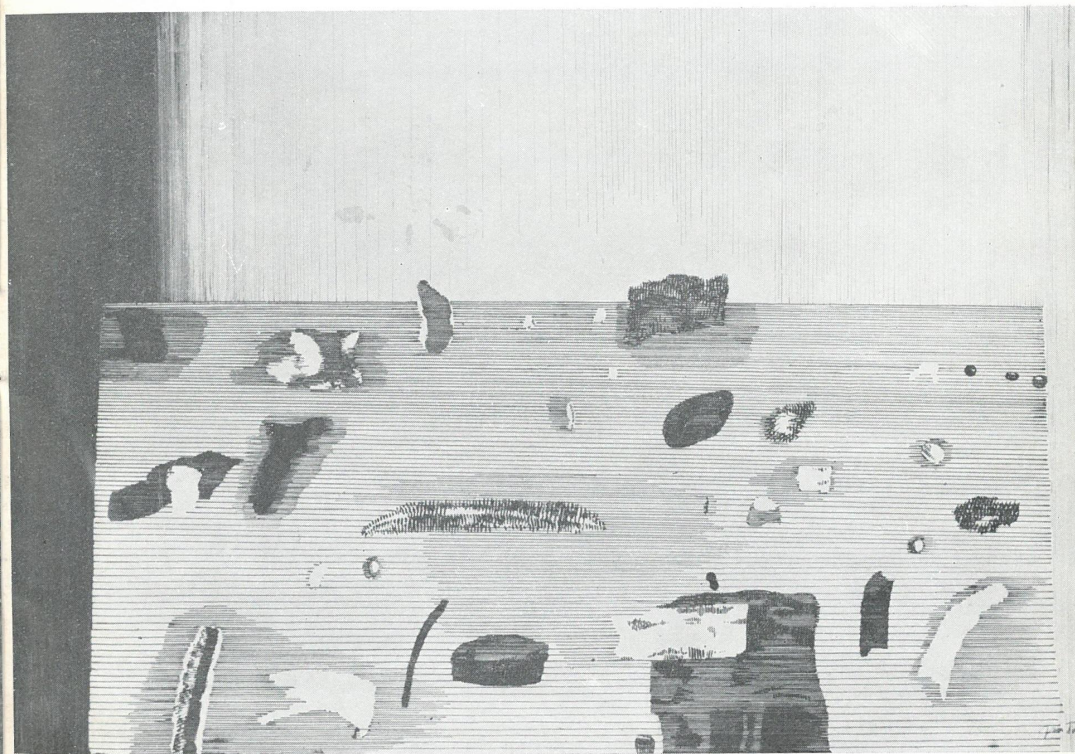

Jan Tarnowski 6

Deszcz, 1965, rysunek (poza katalogiem)

Przedmioty

Projekt ekspozycji: Jan Tarasin

Projekt plakatu: Hubert Hilscher

Opracowanie graficzne katalogu: Stefan Bernaciński

Redakcja katalogu: Ada Potocka (CBWA)

Zdjęcia do katalogu: Jerzy Borowiec, S. Hryniewiecki, Leonard Sempoliński

Redakcja techniczna: Jan Heydrich (CBWA)

Druk. im. Rewolucji Październikowej Zam. 1593/68 N-95

Cena zł 10.—

